

Directoraat-Generaal

**Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Fraude en bijz. strafrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum

26 januari 2026

Onze referentie

7124093

nota

Aanbiedingsbrief eindrapport Evaluatie Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften

Bijlagen

1. Onderzoeksrapport 'Evaluatie Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften'
2. Aanbiedingsbrief eindrapport Evaluatie Wet administratiefrechtelijke handhaving

1. Aanleiding

Dit onderzoek is uitgevoerd tegen de achtergrond dat op basis van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (hierna: Wahv) jaarlijks circa 8 miljoen verkeersovertredingen worden verwerkt. De directe aanleiding voor het onderzoek was dat deze wet in 1990 in werking is getreden en sindsdien nog nooit integraal was geëvalueerd. Het onderzoek is verricht door de DSP-groep in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) en wordt op 29 januari a.s. openbaar.

2. Geadviseerd besluit

- Geadviseerd wordt om het opgeleverde onderzoek toe te zenden aan de Tweede Kamer middels bijbehorende aanbiedingsbrief.
- Daarnaast wordt geadviseerd om in september een inhoudelijke reactie op de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek toe te zenden aan de Kamer.

3. Kernpunten

- De Wahv is in 1990 ingevoerd om het strafrechtelijk systeem, waarin sprake was van een grote instroom van verkeersovertredingen, te ontlasten. Tot die tijd konden verkeersovertredingen enkel strafrechtelijk worden afgedaan. Dit zorgde voor een grote belasting van de strafrechtketen. De Wahv moest hier verandering in brengen door een vorm van bestuursstrafrecht te introduceren waarmee lichte verkeersovertredingen op een efficiëntere, snellere en effectievere wijze konden worden afgedaan. De belangrijkste doelstellingen van de wet waren het verminderen van de werklast voor de politie, OM en zittende magistratuur, het effectiever innen van sancties en het waarborgen van rechtsbescherming voor de burger. Lichte verkeersovertredingen worden sinds de invoering van de Wahv afgehandeld door middel van een administratiefrechtelijke procedure in plaats van door het strafrecht.
- Uit de evaluatie blijkt dat de doelstellingen van de Wahv grotendeels zijn gerealiseerd. In 2023 werden bijvoorbeeld bijna 8,5 miljoen sancties opgelegd op basis van de Wahv, waarvan 93% succesvol is geïnd. Het grootste deel van de sancties wordt via automatische systemen opgelegd aan kentekenhouders. Daarnaast ging slechts een relatief klein percentage in administratief beroep,

- beroep en hoger beroep. Dit betekent dat verkeersovertredingen effectief en efficiënt worden gesanctioneerd terwijl de rechtsbescherming gehandhaafd blijft.
- Het onderzoek heeft geresulteerd in een groot aantal aanbevelingen van juridisch-technische aard en aanbevelingen voor vervolgonderzoek. Er zijn twee aanbevelingen van fundamentele aard gedaan, te weten het verlagen van de wettelijke verhogingen die worden toegepast bij het niet tijdig betalen van boetes en het ongedaan maken van de beleidsmatige verhogingen van de Wahv-tarieven die in het verleden hebben plaatsgevonden.
 - Aangezien het onderzoek omvangrijk is, vraagt het enige tijd om de conclusies en aanbevelingen uit het rapport van een reactie te kunnen voorzien. Het streven is om deze beleidsreactie in september 2026 toe te zenden aan de Kamer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Fraude en bijz. strafrecht

Datum
26 januari 2026

Onze referentie
7124093

4. Toelichting

4.1. Politieke context

In de Kamer is veel aandacht voor het verkeersboetebeleid. De (kritische) vragen hierover vanuit de Kamer zien zowel op de boetehoogte als op het inningsbeleid, waaronder begrepen de verhogingen van de boete met aanvankelijk 50% en vervolgens 100% bij niet tijdige betaling. Deze onderwerpen komen ook in het evaluatierapport terug, nu op deze aspecten verlagingen worden aanbevolen. In dit licht is relevant dat de rechtbank Den Haag prejudiciële vragen heeft gesteld aan de Hoge Raad over de vraag of deze wettelijke verhogingen in overeenstemming zijn met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Een uitspraak hierover wordt over enkele maanden verwacht. Verder zijn er door de Kamer over de hoogte van de verkeersboetes en het oplossen van de disbalans tussen de verschillende boetestelsels meerdere moties ingediend en aangenomen. De moties konden vanwege het ontbreken van de benodigde dekking niet worden uitgevoerd.

4.2. Financiële overwegingen

Het opvolgen van de aanbevelingen uit het rapport hebben financiële consequenties. De overwegingen ten aanzien van de financiën worden meegenomen in de inhoudelijke beleidsreactie in september. Wat betreft de aanbeveling die ziet op het verlagen van de initiële boetebedragen: hierover is in de kabinetsreactie op het rapport 'Boetestelsels in balans' van 6 juni 2025 (Kamerstuk 29398-1176) reeds aangegeven dat het om een structureel bedrag van 300 miljoen euro gaat dat op de begroting van JenV gedekt zal moeten worden.

4.3. Juridische overwegingen

Indien zou worden besloten tot aanpassingen van de Wahv, is hiervoor een wetswijziging nodig. De overwegingen ten aanzien van de aanbevolen wetswijzigingen worden meegenomen in de inhoudelijke beleidsreactie.

4.4. Krachtenveld

De brief is afgestemd met DGSenB, DFEZ, DRb en DWJZ. Er zal ook samen met DCOM een woordvoeringslijn worden opgesteld.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.